

Skrivelse

Naturbruksskolornas Förening ser mycket allvarligt på Skolverkets redovisning och förslag (Dnr 2015:1247) till förändring av naturbruksprogrammet och uppmanar regeringen att inte genomföra dessa förslag

Skolverket har lämnat redovisning av regeringsuppdraget (Dnr 2015:1247) i två steg dels 2016-04-20 (naturturism tas bort ur examensmålen) samt nu 2016-11-14 (ingen egen inriktning för naturturism). Skulle regeringen besluta enligt det samlade förslaget 2015:1247 i sin helhet så skulle det leda till att de välfungerande yrkesutbildningar som finns inom naturturism idag försvinner från svensk gymnasieskola samt att naturbrukselevernas möjlighet att läsa naturvetenskaplig fördjupning reduceras. Förslaget innehåller också delar som påverkar programstrukturen med drastiskt minskat utrymme i programfördjupningen (så pass mycket att landets och branschernas skiftande behov inte längre kan tillgodoses i tydliga yrkesutgångar).

Det drastiska förslag som Skolverket nu har lagt fram skapar oro och osäkerhet runt om i hela naturbrukssverige och speciellt inom den växande sektorn med naturturism inklusive jakt och viltvård samt fiske och vattenvård. I de föreslagna nya examensmålen finns inget utrymme för fullvärdiga yrkesutbildningar inom naturturism, vilket innebär att nuvarande utbildningar måste avvecklas. Och om det inte blir någon ny egen inriktning för naturturismen försvinner även framtidssatsningen inom detta område. Förslaget 2015:1247 innebär även att möjligheten för naturbrukselever att läsa fördjupning inom naturvetenskap reduceras. Totalt påverkas ca 1250 elever på 50 naturbruksskolor i landet. Om regeringen gör verklighet av förslaget så är risken stor att fler naturbruksskolor avvecklas till skada för kompetensförsörjning till landsbygdens näringar. Naturbruksprogrammet blöder redan och har tappat 35% av eleverna (från totalt 10 003 elever år 2010 ned till 6 486 år 2015).

Om regeringen beslutar att genomföra Skolverkets förslag 2015:1247 skulle det få mycket stora konsekvenser för naturbruksprogrammet och naturbruksskolorna i Sverige, se bilaga **PM Skolverkets förslag**. Detta i ett läge när en ny gymnasieutredning (SOU 2016:77) precis har presenterats och där innehållet kan komma att betyda genomgripande förändringar av alla gymnasieutbildningars struktur och uppbyggnad, med högskolebehörighet och en övergång till ämnesbetyg. Naturbruksskolornas Förening anser att det är ett rimligt krav att avvakta med beslut om stora separata förändringar i naturbruksprogrammet och uppmanar därför regeringen att helt avslå Skolverkets förslag 2015:1247.

Naturbruksskolornas Förening är ifrågasättande till att Skolverket gått mycket längre i sitt förslag 2015:1247 än vad uppdraget var från början. Enligt uppdraget i regleringsbrevet för budgetåret 2015 skulle Skolverket med utgångspunkt i delbetänkandet av Yrkesprogramsutredningens (SOU 2015:29) ta fram två nya inriktningar på djursidan samt att vidare se över inriktningarnas omfattning i poäng samt programmets examensmål. Det handlade alltså om en delning av nuvarande inriktning Djur i två nya inriktningar. Det Skolverket gjort i 2015:1247 är långt mycket mer än så. Skolverket har dessutom tagit fram förslag på ytterligare en ny inriktning benämnd Skogsbruk. Förslaget innebär jämfört med nuvarande inriktning Skog betydligt mer än ett namnbyte.

Förslaget kapar bort den starkt växande naturturismen inklusive jakt med viltförvaltning samt sportfiske och vattenförvaltning. Detta får förödande konsekvenser för dessa viktiga sektorer och dess kompetensförsörjning samt för hela naturbrukssverige, vilket har tydliggjorts i en mycket stor mängd remissyttranden från myndigheter, organisationer och branschföreträdare, se: <http://www.naturbruk.se/for-nb-skolor/naturturism-sysselsattning-efter-nb/>

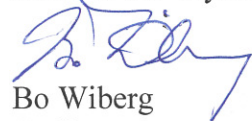
Yrkesprogramsutredningens delbetänkande föreslår att de obligatoriska inriktningkurserna kan vara 600p. Skolverket föreslår 700p (med undantag för en av de nya djurinriktningarna). Det regionala näringslivet och naturens växlande förutsättningar i olika delar av Sverige har åsidosatts i Skolverkets utredning. Jämfört med andra gymnasieprogram så är naturbruksprogrammet på lokal nivå i högsta grad beroende av de biologiska och ekonomiska förutsättningar som man befinner sig i, i sin landsända. Detta har inte heller beaktats och analyserats i Yrkesprogramsutredningen delbetänkande (som för övrigt aldrig varit ute på remiss). Naturbruksskolornas Förening, i samverkan med medlemsskolor och lokala programråd, ser i sin analys att Skolverkets förslag med ökat inriktningspaket från 300 till 700 poäng stryker möjligheten för olika branschsegment att nå tydliga yrkesutgångar (dvs. att det finns tillräckligt med poäng i programfördjupningen för att nå anställningsbarhet). Skolverket har samrått med det nationella programrådet för att fånga upp generella behov. De omfattande remissvaren visar att detta var en alltför snäv krets, och att dessa delar med inriktningspaketen omfattning behöver ses över, analyseras och förankras mycket bredare.

Gör om gör rätt

Naturbruksskolornas Förening uppmanar regeringen att:

- med utgångspunkt i utredningen **–En gymnasieutbildning för alla** (SOU 2016:77) avslå förslaget 2015:1247 som Skolverket redovisat till regeringen 2016-04-20, samt 2016-11-14.
- se till att det avsätts tid och skapas förutsättningar för att ta fram ett brett förankrat och genomarbetat förslag för hela naturbruksprogrammet samtidigt med övriga program i gymnasieskolan
- Skolverkets utredning om naturturismen som ligger till grund för förslaget görs om, se underlag framtaget av naturbruksskolornas förening i bilaga -**Naturturism inom gymnasieskolans naturbruksprogram – sysselsättning och arbete året efter avslutad utbildning**

2016-11-28 Styrelsen för Naturbruksskolornas Förening gm

Bo Wiberg
Ordförande

Kontaktpersoner i styrelsen:

Bo Wiberg, Ordförande, bo.wiberg@edu.nll.se, 070-574 26 46

Anneli Gunnars, Vice ordförande, anneli.gunnars@alvdalen.com, 070-382 28 00

Naturbruksskolornas Förening är en intresseförening för utbildare inom naturbruk. Föreningen har mer än 50 medlemsskolor med en geografisk spridning över hela Sverige. De svenska naturbruksskolorna driver utbildningar på gymnasienivå, som vuxenutbildning samt på eftergymnasial nivå med YH- och uppdragsutbildningar. Naturbruksprogrammet är ett yrkesprogram som i sin karaktär och i examensmål också syftar till att ge naturvetenskaplig kompetens för universitets och högskolestudier.